

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
4231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
Henderson 1-5311 — Henderson 1-5312
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 4.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) \$12.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 7.00
For Three Months—(Za tri mesece) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

DULLES SE JE VRNIL IZ AZIJE

(1)

Prvo kar je videl ameriški državni tajnik John Foster Dulles v državah tako imenovanega Srednjega vzhoda, rekli bi v zapadni Aziji, je bilo nesporno sovraštvo arabskega sveta do judovske države Izrael v Palestini. Država Izrael po prebivalstvu stalno narašča. Judje sami delajo z vsemi sredstvi na tem, da se število Judov pomnoži. Po najnovejših podatkih šteje država Izrael že 1,700,000 prebivalstva.

Torej sovraštvo med dvema taboroma. Zdi se, da je tajnik Dulles lahko videl neuklonljivo voljo na strani Judov, da se ne samo ohranijo, marveč tudi uveljavijo ne samo doma, marveč tudi v svetu. Tudi postanek te države je bil za Dullesa zanimiv in gotovo je obujal spomine na tisto dobo po zadnji svetovni vojni, ko se je ta državica porajala. Prišla je v življenje le z neuklonljivo voljo judovskega ljudstva, v prvi vrsti njegovega voditelja pokojnega Weizmana. Državi so nasprotovali Angleži, je nasprotovala pravzaprav tudi Amerika, ki je po načrtih poti prejšnjih let hotela dati Združenim narodom mandat, da upravljajo Palestino kot celoto. Dulles se je moral spomniti, da je ob rojstvu te države bila tekma med Ameriko in Rusijo, katera od obeh držav bo Izrael prva priznala. Kakršnokoli stališče zavzema danes Sovjetska zveza do Izraela—z njim je prekinila vse diplomatske zveze—dejstvo je, da je bivši predsednik Harry Truman leta 1948, ko je priznal samostojno državo Izrael, prehitel Sovjetsko zvezo le za tri dni!

Dullesu je moralo priti ob obujanju teh spominov tudi na misel, da gre v prednji Aziji huda borba med ameriškim in sovjetskim vplivom. Trenotna protijudovska gonja od strani Moskve je vsekakor le začasna značaja. Sovjetska zveza ima sama okrog tri milijone Judov, od katerih je 40% nameščenih po raznih sovjetskih uradih. Sovjeti torej doma Judom zaupajo. Sovjeti vedo, da so n. pr. na Madžarskem Judje voditelji madžarske komunistične stranke in madžarske vlade. In to od zgoraj navzdol. Končno so bili voditelji kakor tudi ustanovitelji modernega komunizma trije znameniti Judje: Marx, Engels in Lasalle! Država Izrael pa se z znano judovsko žilavostjo in upornostjo dobro razvijaa in nanjo računajo vsaj v bodočnosti tako Rusi, kakor Amerikanci. Tekma za to deželo je in ostane huda.

Tajnik Dulles je mogel nadalje opaziti, da je Izrael od zunanjega sveta močno podpirana država. Če omenimo le nekaj zadnjih števk, dobimo v finančnem pogledu tole sliko:

Zapadna Nemčija je priznala \$822,000,000 odškodnine za vso škodo, katero so Nemci pod Hitlerjevim vodstvom prizadejali judovstvu. Nekaj od tega denarja bo sicer šlo privatnim judovskim organizacijam in prid, glavni del pa na vsak način v državno blagajno države Izrael!

Judje zahtevajo od Vzhodne Nemčije odškodnino v višini \$500,000,000. Vzhodna Nemčija, ki je pod sovjetsko upravo, je zahtevo Judov sicer odklonila. S tem pa ni rečeno, da bo politična oportuniteta ob spremenjenih razmerah narekovala tudi Moskvi, da ukaže Vzhodni Nemčiji, naj ta to odškodnino plača.

Iz Amerike gredo v Izrael milijoni dolarjev. V Ameriki obstoja, da dabimo primeru, Ameriški rdeči križ, ki na leto zbere med 158,000,000 Amerikanci 92,000,000 dolarjev. V Ameriki gre za nabiralno akcijo tako imenovano "March of Dimes," kar naj prinese na leto \$41,000,000. Toda Judom se je dalo iz Amerike v enem samem letu \$130,000,000, v celoti pa ameriški Judje na leto zberejo \$145,000,000.

Ameriška Export-Import Banka je Judom v Izraelu dovolila \$135,000,000 posojila. Vsekakor visoka vsota, če se pomisli, da država Izrael sedaj večinoma uvaža in malo izvažaa, kar vsekakor ne vpliva ugodno na njeno zunanjo trgovino. Razmerje uvoza do izvoza te države je kakor devet proti ena! Kljub temu 135,000,000 dolarjev posojila! Istočasno je dobila država Arabija Sauda le \$44,000,000 posojila. Ozemlje te Arabije je prepojeno s petrolejem, dočim ga Izrael nima! Toda Amerika uradno in privatno podpira Izrael. Lansko leto je poleg omenjenih 135,000,000 uradna Amerika dovolila nadaljnjih \$72,000,000, v letu 1951 pa \$64,000,000 posojila.

L.C.

UREDNIKOVA POŠTA**SLOVENSKI PRODAJALEC POHIŠTVA Progresivne**

Charles Basa, Mrs. Lillian Matko-Basa in hčerka

Pred kratkim se je mlad Slovenec, Charles Basa pridružil družbi Louis Furniture Co., ki ima svoje lepe trgovske prostore na E. 130 St. in Union Ave., in sicer kot prodajalec finega pohištva. Mladi Charles ima izkušnje v tem poslu že zadnjih pet let, kar mu omogoča postreči odjemalcem v popolno zadovoljstvo.

Starši Charlesa so Mr. in Mrs. John Basa ter živijo na 9202 Plymouth Ave. Rojen je bil v Pennsylvaniji, odkoder je prišel s starši v Cleveland leta 1940. Tekom druge svetovne vojne je služil dve leti in pol pri mornarici.

Njegove žene dekliško ime je bilo Lillian Marie Matko, ki izhaja iz družine Mr. in Mrs. Andrew Matko iz 10313 Reno Ave.

Na obisk v Jugoslavijo

Snoči so se podali proti New Yorku, kjer se danes vkreajo na parnik **QUEEN ELIZABETH** sledeči rojaki:

Mr. Anton Skrabec in Mrs. Josephine Skrabec, Mrs. Angela Vidigoy, Mrs. Alma M. Milic z hčerko Dona Milic, Mrs. Frances Zgonec z sinom Frank Zgonec, Mr. Karol Boje z ženo Marijo Boje, Mr. in Mrs. John in Frances Novak, Mrs. Vlasta M. Amigoni, Mrs. Mary Mullec, Mrs. Feni Kovačič, Mrs. Mary Zgonec, Mrs. Mary Ausec, Mrs. Frances Istenich, Mrs. Antonia Svetek, Mrs. Terezija Prprovic, Mrs. Marie Winters.

Tej skupini se pridružijo v New Yorku še naslednji:

Mrs. Jennie Sedmak iz Conneaut, Ohio, Mr. Tom Babich, Mr. Jack Babich, Mrs. Dora Babich, Mrs. Emilia Chmelich, Mr. Vencel in Mrs. Gabriela Benko iz Milwaukee, Wis., in Mr. Anton Selak iz Girard, Ohio.

Na parniku **LIBERTE**, na katerem potujejo članice **SLOVENSKE ZENSKE ZVEZE** pa bodo:

Miss Josephine Misich, Miss Alice L. Zeleznik, Mrs. Frances Lindič, Mrs. Mary Hrovat, Mrs. Angela Perko, Mrs. Fannie Brezovar, Mrs. Alojzija Strajnar, Mrs. Albina Novak, Mrs. Mary Miljač, Mrs. Louise Zupančič, Mr. Louis Kastelic, Mrs. Agnes Vrčec, Mrs. Antonia Kastelic, Mrs. Agnes Zagorc, Mrs. Mary Zabukovec, Mr. Frank Ban in Mrs. Frances Salmich.

V New Yorku se jim pridružijo še sledeči:

Mrs. Helen Kogovšek in Mrs. Mary Gabrovšek iz Girard, Ohio, Mrs. Uršula Pierce iz North Braddock, Pa., Mr. Anton Zornik iz Herminie, Pa.

Vse potrebno za potovanje je vsem potnikom uredila tvrdka

drew Matko iz 10313 Reno Ave. Matkova družina biva že dolgo let v slovenski newburški naselbini, ter je dobro poznana.

Da prebivalce zlasti newburške naselbine seznanijo z omenjeno družbo, je vodstvo obljubilo, da bo za vsak večji predmet za dom, to je ako kupite ledenico, peč, pohištvo, itd., potom prodajalca Basa, pripravilo paket z raznimi predmeti, katerega bo tvrdka na svoje stroške sestavila, odpremila in plačala poštino na osebo in stari domovini, katero boste vi sami določili. Tozadevni oglas bo priobčen v petkovi številki, ali pa se lahko zgledate v trgovini, kjer vam bodo podali vse tozadevne podrobnosti. Vsekakor pa vprašajte za Slovenca—Charles Basa.

Kollander. Clevelandске potnike spremlja do New Yorka in na parnike Mr. Kollander. Srečno potovanje, dosti razvedrila v starem kraju in zdrav povratek.

POZAR V TOVARNI OLJA V SLOV. BISTRICI

SLOVENSKA BISTRICA, 22. aprila.—V tovarni olja v Slovenski Bistrici je v noči od ponedeljka na torek izbruhnil požar, ki je v kratkem času skoraj popolnoma uničil ves severni trakt tovarniškega poslopja. Popolnoma je zgorelo ostrešje, stroji in ostala oprema.

Požar je nastal v stiskalnici semen. Že nekoliko pred pred to usodno nesrečo so delavci morali gasiti ogenj, ki je nastal v stiskalnici zaradi trenja, ki ga je povzročalo kamenje, pomešano med oljnim semenjem. Ta večer pa se je ogenj vnel še kasneje, ko so delavci že zapustili tovarno. Požrtvovalnim domačim gasilec in gasilec celo iz Celja in Ptujja je uspelo, da so požar omejili vsaj toliko, da ni zajel tudi južnega dela tovarne. Po dosedanjih ocenitvi je škoda nad 15 milijonov dinarjev.

ANGLEŠKO FILMSKO PODJETJE V SLOVENIJI

Angleško filmsko podjetje "Arthur Rank" bo snemalo v Sloveniji film o malem Ivanu Pirčniku iz Šoštanjja, ki so ga nacisti med okupacijo odvzeli materi in ga je lani po tolikšnih težavah dobila nazaj. Iz Frankfurt je prispel v Jugoslavijo angleški pisatelj Satting Wittem, ki bo obiskal Ivana Pirčnika in njegovo mater v Šoštanjju ter se tako seznanil z njihovimi razmerami, da bo potem lahko čim bolj napisal scenarijo za film. Za njim bodo prispele v Jugoslavijo tudi drugi člani angleškega filmskega podjetja.

Slovenke vabijo na balincanje

EUCLID, O.—Mesec junij. Sezona piknikov je tukaj. Ravnotako tudi balincarji že težko pričakujejo toplega in suhega vremena, da prično s tem tako priljubljenim in zdravim športom. Kjerkoli imajo prostore za balincanje, jih največkrat ni dovolj, da se da priliko vsem, ki žele zabave, in večkrat pride do prepira kdo bo igral.

Na Recher Ave. so imeli dosedaj dva prostora, ki pa nikakor nista odgovarjala, ker tudi naše ženske se radi udeležujejo te igre.

Direktorji **AJC** so sklenili, da se uredi še en prostor, ki bo služil izključno le ženskam.

Upam, da vse, ki se zanimajo za balincanje, od sedaj naprej ne boste imele več težko zabavati se po svoji volji.

Otvoritev tega prostora bo v nedeljo, 7. junija ob 2. uri popoldne pod okriljem **Progresivnih** Slovencek, krožek št. 3, ki ob tej priliki priredijo malo zabavo.

Prve vržene kroglice bodo po \$2 nadaljne \$1, ako pa kateri hoče dati več, se bo s hvaležnostjo sprejelo. Vabljeni so tudi možje in fantje, ker ves dobiček bo šel za Dom.

Prijaznost in postrežba **Prog. Slovencek** je vam znana. Naša predsednica **Mary Kobal** in pomočnice bodo pripravile jestvine, da, tudi krofe, katerih je vedno premalo.

Vabi se vse rojake in rojakinje iz bližnjih krajev, da nas posetite ta dan.

Nikamor drugam kot na vrt popoldne 7. junija, zvečer na ples v spodnje prostore, kjer bo igral **John Grabnar**, kateri je tu v Euclidu jako priljubljen.

V sredo, 5. junija se vrši redna seja krožka ob 7.30 uri zvečer v navadnih prostorih. Pridite vse, kajti slišale boste poročilo, ki bo vsem ugajalo. Tajnica bo pričela pobirati assement ob 7. uri, da ne bo motenja med sejo. Prosi se vse, da poravnate assement ako tega še niste stori.

Na svidenje na seji in zabavi.
Elizabeth Matko, tajnica

CHURCHILL IN DOMINJONI

LONDON, 2. junija.—V Londonu so zbrani na proslavah tudi predstavniki vlad dominjonov in britanskih kolonijalnih posesti. Dan kronanja pa naj bi bil iztvet iz političnih in gospodarskih posvetovanj in naj razpoloženje ostane slavnostno. Zato se je predsednik britanske vlade z njimi dogovoril, da se velika konferenca dominjonov in ostalih kolonij odloži za jutri dne 3. junija. Na dnevnem redu so važna gospodarska in politična vprašanja.

POGAJANJA V REPUBLIC STEEL

Prihodnji ponedeljek se začne pogajanja med delavsko unijo **C.I.O.** in jeklarno **Republic Steel Co.** V območju Clevelanda je prizadetih 10,000 delavcev.

ZAPOSILITEV V AMERIKI

WASHINGTON, 2. junija.—Trenotno je na delu 61,228,000 delavskih sil. Z drugimi besedami—točno en milijon več kot lansko leto ob istem času.

PRED PETINDVAJSETIMI LETI

OD 27. MAJA DO 3. JUNIJA 1928

Ratifikacija nettunskih pogodb je izzvala silno razburjenje po vsej Jugoslaviji. To pomeni, da bo Jugoslavija odstopila vse obmejno ozemlje Lahom.

Po vsej Jugoslaviji odmevajo kliči: "Dol z Mussolinijem!" "Dol z Italijo!" Ljudstvo besni jeze. V Šibeniku je udrlo več sto razjarjenih Dalmatincev v italijanski konzulat in razbilo vrata. Množica je bila divja in konzul se je moral skriti v kleti.

V Ljubljani so se pojavile enake burne demonstracije. V Zagrebu, Splitu in Beogradu so sežgali sliko Mussolinija in italijansko zastavo.

Ljudstvo je enih misli: Nettunske pogodbe se ne sme pod nobenim pogojem odobriti, kajti to bi pomenilo smrt obmejnim Slovincem in Dalmatincem.

Poznani predavatelj in učejak dr. Šarabon je imel predavanje v Slov. nar. domu na St. Clair Ave. Kazal je tudi slike iz Slovenije.

V staro domovino sta se podala Mr. Frank Birtich, trgovec v Akron, O., in Mr. Frank Mullec, trgovec na Waterloo Rd.

Za električnega inženirja je graduiral Mr. Julius Spenko, sin poznane družine Joseph Spenko iz Huntmere Ave. Dovolil je z najboljšim uspehom Case School of Applied Science.

Iz Shore High šole sta graduirala Victor Zele iz Arbor Ave. in Charles Sezon iz E. 200 St.

Grocerijo je prevzel na 6128 Glass Ave. Louis Cimperman.

Finančno stanje Slovenske narodne čitalnice: Čista gotovina znaša \$249.22. Janko Rogelj, predsednik; Milan Medvešek, korespondenčni tajnik; Anton Terbovec, blagajnik; nadzorniki: Frank Belaj in Anton Vavpotič.

PRED DESETIMI LETI

OD 30. MAJA DO 6. JUNIJA 1943

Zupan **Frank J. Lausche** je govoril po radiju našim rojakom v Sloveniji. Bodril jih je naj vstrajajo, ker pomoč je že na vidiku in njihovega trpljenja bo kmalu konec.

"Mogočna Amerika je zastavila vso svojo neizmerno silo, da stre vašega in našega sovražnika," je dejal. "Da prinese vam in vsemu svetu, po izreku našega nesmrtnega predsednika **Lincolna**—kvišku srca, bratje in sestre! vlado ljudstva po ljudstvu in za ljudstvo!"

Invazija Evrope je pred pragom. Churchill se je vrnil v London. Na podlagi konference v Washingtonu bo on izdal ukaz za udar.

Kralj **Peter** je izjavil zastopnikom listov, da bo moral odločiti poroko do konca vojne. Poročilo ima grško princezo **Aleksandro**.

Amerikanci so zavzeli otok **Attu**. Na Spominski dan je zapaljala ameriška zastava, kar pomeni, da so Amerikanci gospodarji otoka.

Poročila sta se **Miss Josephine Medvešek**, hčerka Mr. in Mrs. Joseph Medvešek, Goller Ave., in Mr. Frank Mezget iz Shawnee Ave.

Vesti iz življenja ameriških Slovencev

NORTH CHICAGO, Ill.—Zlasti poroko sta v krogu svoje družine obhajala **John** in **Agnes Možina**. Priredilo se jima je veliko presenečenje v Slov. nar. domu.

INDIANA HARBOR, Ind.—Umrli je 2. maja **Ivan Sviličič**, star 71 let. V Ameriki se je nahajal 46 let. Bil je član **SNPJ**. Zapušča sporogo, tri sinove in hčer.

HERMINIE, Pa.—Po štirimesečni bolezni je umrl **Jože Gradišek**, doma iz vasi Strojns pri Kamniku na Gorenjskem, odkoder je prišel v Ameriko 1. 1906. Bil je član **SNPJ**. Zapušča ženo, štiri sinove in štiri hčere ter 11 vnukov.

DETROIT, Mich.—Za srčno hibo je umrl **John Jerman** (German), vdovec, doma iz Bele krajine. Star je bil 73 let in je bil član **SNPJ**. Zapušča tri sinove, dve hčeri in brata ter druge sorodnike.

WINDBER, Pa.—Mrtvega so našli 3. maja v njegovi spalnici **Johna Cetina**, star 55 let. Podlegel je srčni hibi. Doma je bil iz vasi Mučič, občina Kastav, Hrvatsko Primorje, kjer zapušča

Mr. in Mrs. **Blaž Odar** iz Canton, O., sta prejela od Vojnega oddelka sporočilo, da je bil ubit njun sin **Frank** v bojih v Novi Gvineji.

Iz **John Hay High šole** je graduirala **Mrs. Antoinette Kenick**. Graduirala je s povprečno 90-odstotnim uspehom.

Po mestu je velika kampanja za nabiranje starega železa in kositernih kant. Otroci, dečki in deklice kar tekmujejo kdo bo več doprinesel v vojnem naporu na domači fronti.

V spremstvu **Mr. A. Grdine** je obiskal urad "Enakopravnosti," g. **Gabrovšek**, državni poslanec za logaški okraj in tajnik Slovenske ljudske stranke.

(Ta g. **Gabrovšek** je vložil potem tožbo proti "Enakopravnosti," "Prosveti" in "Glas naroda" za čez milijon dolarjev odškodnine.)

Jože Pograjc ima novo sliko za svojo kolono. Oblečen v fraku s ta visokim cilindrom izgleda res kot pravi "gentleman."

Pravi, da je sicer nerodno hoditi v teh mesecih tako okomotan, a čast in dostojanstvo zahteva to, pa četudi kar teče od tebe.

BUTTE, Mont.—Sedem dni po teški operaciji in v velikih bolečinah je umrl 19. maja **Frank Zalc** (Scholtz), rojen 9. junija 1. 1888 v vasi Vrh, Bela krajina. Bil je član **SNPJ**. Zapušča družino.

DETROIT, Mich.—Težki operaciji se je morala podvreči **Isabelle Tschiltzsch**, hči Mrs. **Katke Junko**.—Z odliko je dovršila študije v **Pershing High šoli** **Leona Junko**, vnukinja Mrs. **Katke Junko**. Prejela je stipendijo na univerzo.

SO. CHICAGO, Ill.—Na obisk v staro domovino se je podal po 14 letih **Frank Kumšč**, doma iz Vrbljenja blizu Iga pri Ljubljani. Tam ima tri brate, dve sestre in druge sorodnike. Mater so mu med vojno odpeljali Nemci v Nemčijo, kjer je bila umorjena.

ITALIJA V VOLILNI MRZLICI

Čeprav bodo italijanske parlamentarne volitve šele 7. junija, se volilna kampanja že bliža vrhuncu. Samo v enem dnevu zadnji mesec je bilo po vsej Italiji okoli 15 tisoč zborovanj trinsemdesetih kandidatnih list, ki se potegujejo za poslanske in senatorske stolčke na teh volitvah. Vse liste so predložile 6320 kandidatov za skupščino in 1986 za senat. Rim je preplavljen s plakati, ki ponekod segajo že do tretjih nadstropij.

Volilni mozalk je izredno pester, saj se je pred volitvami pojavila vrsta novih strank in stranci, od katerih pa nekaterih ni mogoče jemati resno, kakor na primer stranko "Govejega žrečka," katere glavna točka volilnega programa je, zagotoviti slehernemu Italijanu 30 dkg tečnega zrezka na dan. Večina teh novonastalih strank in stranci so bolj ali manj le prikriti sopotniki večjih strank. Glavna volilna borba pa se vodi med dvema skupinama, t. j. med tako imenovanimi strankami centra, ki ga poleg De Gasperijevih demokristjanov sestavljajo republikani, liberali in Saragatovi socialisti, in med tako imenovanim levim, komunističnim blokom Togliattijevih in Nenni-jevih pristavev.

Demokristjani se ogorčeno bore, da bi poleg 50 odstotkov glasov dobili še tisto eno stotinko, ki bi jim po določbah njihovega volilnega zakona zagotovila dve tretjini poslanskih sedežev v novem parlamentu. Toda to ni tako popolnoma gotovo, saj so demokristjani skupaj s svojimi zavezniki iz centra dobili leta 1951 in 1952 na občinskih volitvah le 49,8 odstotka glasov. Odtod tudi njihovo predvolilno opozorilo "Zmaga še ni zagotovljena," ki naj bi predvsem spodbudila njihove aktiviste. Da bi pa odstranili to nevarnost, so najprej poizkušali urediti odnos s svojimi zavezniki v centru. Znano je namreč, da je prišlo med demokristjani na eni in liberali, republikanci in Saragatovi socialisti na drugi strani že do resnih nesoglasij pri prejemanju novega demokristjanskega volilnega zakona in da so zdaj komaj po dveh sestankih za silo skrpali nekakšno zavezništvo pod glesom: "Enotnost mišljenja in akcije." Poleg tega pa so za vsako morebitno presenečenje pustili odprta vrata še za druge možnosti. To potrjuje izjava generalnega sekretarja demokristjanske stranke Gomelle, da se lahko monarhisti približajo svojemu cilju le, če glasujejo za stranke centra. K temu je treba dodati še demokristjansko geslo o "Enotnosti vseh katolikov," s katerim skušajo pripraviti teren za morebitno koalicijo z desnicco, o čemer je že govoril njihov glavni pokrovitelj Pij XII. Da pri tem niso izključili niti skrajne desnice, kaže koketiranje s častnim predsednikom profašistične stranke MSI Grazianijem, ki je govoril na demokristjanskem volilnem shodu v Arcinazzu.

Komunistični blok nima nikakršnega upanja, da bi dobil na volitvah absolutno večino. Vprašanje je le, koliko je že napredoval proces razkrajanja v teh strankah, ki so, kakor so pokazale zadnje občinske volitve, izgubile znatno število glasov. Komunisti se tudi niso takoj znašli po spremembi moskovske taktike do zahoda in je verjetno, da bo tudi to do neke mere vplivalo na volilne rezultate.

Vatikansko vmešavanje v volilno kampanjo

Sodeč po dosedanjem poteku volilne kampanje so najbolj aktivni demokristjani. To je tudi razumljivo, saj imajo kot dolgotrajna vladajoča stranka največ

finančnih sredstev za uspešno propagando. Ustanovili so tudi posebne komiteje, tako imenovane "comitati civici," ki so sestavljeni iz najbolj gorečih pristav katoliške akcije in aktivistov demokristjanske stranke, na katerih sloni levji delež vse volilne propagande. Katoliški kler je dobil iz Vatikana natančna navodila, naj vsestransko podpre demokristjansko stranko. Škofje v Aspi, Foggi, Pessari, Mantovi in drugih mestih so poslali v tem smislu posebne okrožnice svoji podrejeni duhovščini. Tri pridige tedensko posvečajo volitvam, v katerih grozijo vernikom z najhujšimi cerkvenimi kaznimi, če ne bodo glasovali za De Gasperija. Rimske cerkvene oblasti so dovolile demokristjanom lepljenje volilnih plakatov po zidovih cerkva in drugih cerkvenih ustanov, kar je ostalim strankam najstrožje policijsko prepovedano. Poleg tega bo Vatikani tudi finančno izdatno podprli svojo stranko, saj bo po sporazumu med demokristjanskim notranjim ministrom Scelbo in vatikanskim tajnikom Montinijem—tako trdijo informirani rimski krogi—prispeval za volilno kampanjo pol milijarde lir. Stara igra

Za enega glavnih volilnih adutov so demokristjani in druge stranke izbrale tržaško vprašanje, da bi z apeliranjem na šovinistična čustva svojih volilcev odvrgli njihovo pozornost od številnih akutnih notranjih gospodarsko-socialnih vprašanj. Prvi je to storil De Gasperi v svojem milanskem govoru, kjer je znova obudil tristransko izjavo o Trstu in pozval Moskvo, naj pristane na to enostransko deklaracijo. Po rimskih sugestijah, vse tako kaže, so se tudi pojavili članki v angleških časopisih "Manchester Guardianu" in "Daily Mirroru," k iso ponovno sprožili tržaško vprašanje in zahtevalo nujno njegovo rešitev, seveda v skladu s rimskimi težnjami. Vse to naj bi ustvarilo "primerno ozračje" za De Gasperijevo izjavo, ki jo je dal ameriškem časopisu "United States News and World Reports," v kateri grozi s fašistično nevarnostjo, v kolikor, kakor se je izrazil, zahodne države ne bi pokazale dovolj "razumevanja" za tržaško vprašanje.

Ta De Gasperijev volilni manever je le grobo ponavljanje njegove stare igre. Leta 1948 je za parlamentarne volitve z grožnjami o nevarnosti kominformistične zmage izsilil famozno tristransko izjavo, lansko leto za občinske volitve pa londonske sklepe. Očitno je, da s tem svojim zadnjim manevrom skuša izsiliti od zahoda nove koncesije v tržaškem vprašanju, kakor da bi bil Trst tisto čarobno zdravilo, ki bi na mah ozdravilo Italijo vseh njenih dosedanjih kroničnih bolezni. Resnica je ravno nasprotna, saj je ves dosedanj razvoj nazorno pokazal, da je prav razpihovanje šovinističnih strasti okoli Trsta voda na mlin italijanskim fašistom. Za porast fašizma v Italiji ni krivo—kakor skuša prepričati De Gasperi zahodne sile—nerešeno tržaško vprašanje, temveč v prvi vrsti stalno se slabšajoči notranji položaj.

YOU can be the woman of the year

PREPARE FOR NURSING—
the most needed profession for women in a National Emergency

Talk to the Director of Nurses at your local hospital, or apply to the college or hospital School of Nursing.

Obenem s to ponovno oživitvijo tristranske izjave je De Gasperi tudi ponovil svoj nedavni predlog, da bi tržaško vprašanje rešili s priznanjem nekakšne "etnične črte." O tej "kompromisni rešitvi," kakor je imenuje De Gasperi, vemo, da pomeni si-cer v drugi obliki, prikrito s figovim peresom, vsiljevanje tristranske izjave, saj hoče De Gasperi za nekaj vasi v obliki conah dobiti poleg Trsta še ves obalni pas.

Ne glede na to, kakšne učinke si obeta De Gasperi v predvolilni kampanji od tega pogrevanja zahtev za enostransko rešitev tržaškega vprašanja, je jasno, da v Rimu kljub nekaterim "lepim besedam" niso spremenili svojega stališča do Jugoslavije. Trmasto še naprej vztrajajo na tristranski izjavi, ki je Jugoslavija nikoli ne bo priznala, in poskušajo s pozivi Moskvi in napitovanjem fašistične nevarnosti izsiliti enostransko rešitev tržaškega vprašanja brez sodelovanja in pristanka Jugoslavije. Vse to pa razkriva kot laž hinavskega zagotovila palače Chigi, da si Rim želi sporazuma in boljših odnosov z Jugoslavijo. J.J. (PO "LJUŠKI PRAVICI")

DOMAČE NAPRAVE ZA UMETNI DEŽ

Jugoslovanski strokovnjaki želijo problem umetnega namakanja polj rešiti s pomočjo posebnih priprav za namakanje, s takimi zvanimi umetnim dežjem. To je črpalna naprava, ki s pomočjo cevi prenaša vodo do razpršilnika. S premešanjem agregata in cevi lahko namočijo dnevno nekaj hektarov. Domače tovarne že izdelujejo dele teh naprav tako, da bodo naprave že letos gotove. Izdelujejo jih v Skoplju in pravijo, da bo v tem mesecu izdelana že prva partija 250 agregatov za umetni dež.

Slovensko grobišče na Rabu že urejujejo

V začetku aprila so pričela na otoku Rabu, v Kamporu, gradbeni dela za ureditev velikega pokopališča, na katerem je pokopanih na stotine Slovencev. Dela je prevzel opodjetje iz Bakra, ki je zgradilo v Kamporskem zalivu novo naselje. Sedaj kopljejo temelje za okolni zid, napeljali so železniški tir od kamnoloma do grobišča in dovažajo ves gradbeni material. Zaradi obsežnosti del, ki morajo biti končana do konca avgusta, je obisk pokopališča začasno nemogoč.

Celotno pokopališče na Rabu je prevzelo podjetje iz Bakra, ki obsega 6610 m². Ker je bil Rab venske rodoljube in je to pokopališče najmasovnejše taborišče za slovensko grobišče izven naših na rodni meja, je razumljivo, da sta skrb in odgovornost za njegovo dostojno ureditev na naši strani. Med žrtvami na Rabu pokopanih Slovencev in Hrvatov je največ socialno slabo stoječih ljudi, tako da njihovi svojci niso zmogli sredstev, da bi najskromnejše hredili grobove. Zato je Glavni odbor Zveze borcev Slovenije sklenil, prispevati del sredstev. Tudi ZB Hrvatske je obljubila znaten prispevek. Da bi zagotovili celotna denarna sredstva, se je odbor za ureditev pokopališča obrnil na delovne kolektive, naj bi dali svoj delež. Nekateri kolektivi so že pred tem vabilom poslali znatne vsote. Prav tako so mnoge družbene organizacije začele same zbirati med svojimi člani prostovoljne prispevke. Zagorski pionirji so n. pr. med prvimi zbrali 4700 dinarjev in jih poslali ZB na tekoči račun NB 601-T-350 v Ljubljani. Tako je spontana akcija potrdila pripravljenost javnosti, prispevati del denarnih sredstev, da bi žrtvam italijanskega nasilja na Rabu lahko postavili dostojen spomenik.

Po končanem delu bo letos 13. septembra svečano odkritje urejenega grobišča, zvezano z desetletnico osvoboditve taborišča

in formiranja rabske brigade 1600 borcev, ki so se vključili v NOV. Odbor vrši že vse priprave in bo čez nekaj dni objavil pogoje za odhod na Rab in program prosilave. Po dosedanjih informacijah je zanimanje za udeležbo na proslavi zelo veliko, zlasti seveda na Doljenskem, Kočevskem in Notranjskem, od koder je bilo največ internirancev. Zaradi prevoznih možnosti po morju bo število udeležencev moralo biti omejeno, toda za svojece na Rabu pokopanih in bivše internirance ter delovne kolektive bo prevoz zagotovljen.

LEPOTILNI SALON
(BEAUTY SALON) SE PRODA.
Nahaja se v slovenski naselbini in je operiran 25 let pod isto lastnijo. Zada je stanovanje s 3 sobami. Istotam se prodaja tudi pralni stroj in šivalni stroj, oba za \$50. Za vse podrobnosti se obrnite na 255 EAST 156th STREET

B. J. RADIO SERVICE
SOUND SYSTEM
INDOOR — OUTDOOR
Prvovrstna popravila na vseh vrst radio aparatov
Tubes, Radios, Rec. Players
Vse delo jamčeno
1363 E. 45 St. — HE 1-3028

Dva pogrebna zavoda
za
zanesljivo
izkušeno
simpatično
pogrebniško
postrežbo
po
CENAH, KI JIH
VI
DOLOČITE
pokličite
A. GRDINA & SONS
FUNERAL DIRECTORS
1055 East 62nd St.
Henderson 1-1000 — Klamath 1-1000

DELO DOBIJO MOŠKI

MAINTENANCE
TEŽAKI
OSKRBNIKI
POMETAČI
1. in 2. šift. V starosti do 45 let.
Prilika za napredovanje.
Plača od ure.
RELANCE ELECTRIC
AND ENGINEERING CO.
NOVA TOVARNA V EUCLIDU
24701 Euclid Ave.
tel. GL 1-3530 EXT. 572

Tapco
COIT RD. PLANT

sedaj sprejema prošnje za
BENCH INSPECTORS
FORGE SHOP HEATERS
MATERIAL HANDLERS
DRILL AND TAP OPERATORS
ELECTRICAL INSTRUMENT REPAIRMEN
PRECISION GRINDERS
MILLING SHAPER
SURFACE GRINDERS
LATHE HANDS

Morate biti pripravljeni delati KATERIKOLI šift; dobre delovne razmere; visoka plača od ure. Prosim, prinesite izkaz državljanstva. Employment urad odprto dnevno od 8. zj. do 5. pop. v soboto od 8. zj. do 4. pop. v nedeljo od 8. zj. do 4. pop.

THOMPSON PRODUCTS, INC.
12812 COIT RD.
C. T. S. Bus št. 36

OGLASAJTE V ENAKOPRAVNOSTI

V NAJEM

Lepo opremljeno sobo
SE ODDA V NAJEM
POSTENEMU MOSKEMU.
V PRIJAZNI OKOLICI.
Vpraša se na
1110 East 72nd St. EN 1-8254

SPALNO SOBO
SE ODDA V NAJEM POSTENEMU MOSKEMU ALI ŽENSKI.
V bližini St. Clair Ave. in E. 78 St.
Pokličite
ENDicott 1-5038

DELO DOBIJO MOŠKI

JEKLARNA NUDI
izvrstno priliko za delo v raznih oddelkih s priliko do napredovanja.
Dobra začetna plača in mnogo podpor za delavce.
Zglasite se v uposiljevalnem uradu
REPUBLIC STEEL
Independence Rd.
pod Clark Ave. mostu

OLIVER

POTREBUJE
OPERATORJE za
TURRET LATHE
Large and Small
ENGINE LATHES
POWER MILLING MACHINE
DRILL PRESSES
Large and Small
RADIAL DRILL PRESSES
PRESS HELPERS
WASH MACHINE
ARC WELDERS
ASSEMBLERS

Morate biti pripravljeni delati katerikoli šift. Incentivna plača za produkcijsko delo takoj od začetka. Dodatek za življenjske stroške. Plačane počitnice in prazniki. Pri-spevajoča skupinska zavarovalnina in penzija.

THE OLIVER CORP.
19300 EUCLID AVE.
KE 1-0300

TAPCO
SEDAJ
IZBIRA

izurjene moške
ZA
THE TEAM
PIPEFITTERS
(1/C)

MILLWRIGHTS
(1/C)

TOOL ROOM HELP

TURRET LATHE
TOOLMAKERS

Vsakovrstne
GRINDERS

POWER HOUSE
MECHANIC

(Mora imeti Ohio State Boiler Operator licenco)
PRIDRUŽITE SE TAPCO
SKUPINI DANES

Prilika za napredovanje. Dobre delovne razmere. Razine podpore. Uposiljevalni urad odprto od ponedeljka do petka od 8. zj. do 5. pop.; v soboto od 8. zj. do 4. pop. Prosim, prinesite izkaz državljanstva. Morate biti pripravljeni delati katerikoli šift.

THOMPSON PRODUCTS, INC.
23555 EUCLID AVE.

Don't gamble with fire the odds are against you!

For your VACATION welcome to

CHRISTIANA LODGE

Slovenian Resort
• The Hotel has 30 rooms with connecting show ers. Central dining room, with American Slovenian cooking. All sports, private beach, boating and fishing. Cater to overnight guests. 260 miles from Cleveland. Located on U. S. 112. Write for folder.
CHRISTIANA LODGE
Dominik and Agnes Krasovec, prop.
Rt. 1, Box 175,
Edwardsburg, Michigan
Phone 9126 F5

DELO DOBIJO MOŠKI

ENGINEERS

ELECTRICAL
Graduirani električni inženirji ali moški z treningi in izkušnjo v risbi električnih motorjev. Mi stremiramo moške, ki imajo povprečne kvalifikacije za tako delo. Stalna plača. Na vzhodni strani.

RELANCE ELECTRIC & ENGINEERING CO.

24701 EUCLID AVE.,
EUCLID, OHIO
GL 1-3530 Ext. 572

AREOVNATIČNO DELO

AUTOMATIC OPERATORS
(Single & Multi Spindle)

INSPECTORS
(Line & Floor)

GRINDERS
(Tool Room & Production)

TOOL & DIE MAKERS

TOOL ROOM
LATHE SPECIALISTS

TURRET LATHE
OPERATORS

Družba preskrbi obede, kavo, zavarovalnico, hospitalizacijo in zdravniško oskrbo. Zmeren načrt za počitnice. Visoka plača z dodatki za življenjske stroške. Morate biti pripravljeni delati katerikoli šift. 10% bonusa za drugi in tretji šift. V primernem kraju. Dobra transportacija. Ugajalo vam bo delati pri

JACK & HEINTZ
17600 BROADWAY

Zglasite se v uposiljevalnem uradu od ponedeljka do petka 8. zj. do 5. pop.; v soboto do 1. pop.; v nedeljo od 10. zj. do 2. pop.

ASSEMBLERS

PREJSNJA IZKUŠNJA NI POTREBNA
Tudi izurjeni

METAL FINISHERS

GAS AND ARC
WELDERS

PAINT SPRAYERS

TORCH
SOLDERERS

TRIMMERS

Morate biti pripravljeni delati 1. ali 2. šift

SPREJEMAMO PROŠNJE

za zgornja dela od moških, ki se zanimajo za delo na produkciji pri sestavljanju station wagon in panel truck ogrodi. Visoka plača od ure

DELAVCEVE PODPORE
Penzijski načrt, zavarovalnina, hospitalizacija, plačane počitnice in prazniki

Zglasite se v našem

EMPLOYMENT OFFICE
Vsaki dan razen ob nedeljah od 8. zj. do 5. pop.

FISHER BODY
(EUCLID PLANT)
Division of General Motors Corporation

20001 EUCLID AVE.
EUCLID, OHIO

JANKO KERSNIK

LUTRSKI LJUDJE

POVEST

(Nadaljevanje)

A druga skrb mu je legla sedaj na prsi. Mati je zvedela danes po onem norcu to novost; gotovo je, da klepečejo o njem po vsej okolici — kaj bode, ako pozvedo to v gradu? In pozvedeli bodo gotovo! Stari Werner, nadlajtnant in Berg — vsi so se mu trli zaporedoma po glavi. Drug, starejši od njega, bi ne bil mnogo ugibal o tem — a Kosan je bil mlad. Lahkomiselnost mladostna pobila mu je naglo skrb o materinem oporekanju, a tu mu ni mogla pomagati. Mlad, lahkomiseljen človek je kakor papirni čolnec v potoku; mirna voda in majhni valčki, časi tudi večje valovje ga nosi ali podi s seboj, plešečega in vrtečega se na površju; ko ga pa pridrvi do jez, vrže ga na lahko čezenj — a onkraj pod jezom potopi ga vrtinec.

In slikarju se je dozdevalo, da se že bliža jezu in vrtinecu. — Pa še več drugih misli vsililo se mu je zaporedoma; ena prvih bila je: kaj, ko bi danes ne šel v grad? Morda tamkaj že vse vedo? Bilo mu je pri tem, kakor bi mu kdo stiskal goltnec. Ne, to bi ne bilo moški, dejal je sam pri sebi; in kaj bi rekla, kaj bi mislila — ona? Potem pa se je naenkrat vprašal: Ali pa bode kdaj moja — žena? Zakril si je obraz z rokama ter težko sope; naposled skoči kvišku, kakor da bi hotel otrestiti in ubraniti se vsega tega, kar mu je sililo zaporedoma v glavo, ter reče polglasno: "Naj pride, kar hoče; česa se mi je pač bati?"

Sonce se je skoro že nagnilo, ko je prišel slikar po stranski poti iz doline na kolovoz, ki je vodil do grada; hodil danes ni tako naglo ko navadno.

Na ovinku, izza katerega se mu je v trenutku pokazal od daleč beli grajski zid, stopil je mlad deček pred njega ter mu pomolil pismo. Kosan je osupnjen postal; spoznal je fanta, bil je vrtinarjev pomagač iz grada.

"Kaj je?" vpraša dečka.
"Čakam vas že dolgo; teta grajska so mi dali to za vas in naročili, da vas počakam tu, prej nego pridete v grad."
"Teta — za mene?"
"Da, za vas!"

Kosan je stal, ne da bi se gnil, ter ogledoval pismo. Fant pa je stekel proti gradu.

Do sedaj slikar še ni bil dobil pisemca od svoje ljube, a pisavo njeno je poznal ter tu pri prvem pogledu videl, da pisma ni pisala teta Mara, nego Olga.

Nekov sladak, srečen čut ga je prešinil, a obenem silen nemir: "Zakaj mi piše in zakaj tako skrivnostno in po — teti? Za boga — vse vedo, vse vedo!"

Tako polglasno govoreč, vrnil se je po stezi, po kateri je bil prišel, ter nekaj streljavev daleč krenil s pota v stran v goščo; tu pa je s strahom in skoro s tresočo roko razganil pismo. Bral je sledeče:

Dragi! Prvo pismo je to, katerega prejmeš od mene, in drugi hočejo, da bodi tudi zadnje; jaz pa se moram ukloniti. Povedala in razložila Ti bom vse — vsaj videti Te moram, moram Te videti še enkrat, in vem, da boš prišel. Pa danes podnevi ne hodi v grad; jaz sem se grozno zmotila, mislila sem, da se boš obrnilo vse k sreči zate in zame, pa kako grozno se je vse preobrnilo v zlo. Sinoči kmalu po Tvojem odhodu poklicali so me oca v svojo sobo in tu mi pove brat,

ki je bil navzočen, da se ima moja poroka z Bergom v enem mesecu izvršiti. Oca so molčali ter v tla zrl. Bilo mi je, kakor bi sanjala, a vedela sem, da moram govoriti in povedati vse. In povedala sem, da Tebe ljubim, da sem le — Tvoja! Pa kar je sledilo mojim besedam, to je strašno! Brat je kričal in divjal po sobi ter žugal mi in očital, da sem nesramnica, in da hočem ugonobiti vso rodovino, očeta in njega. In Tebi se je zagrozil, oh — jaz nisem znala, kje sem in kaj se godi. Po dolgem pa izprevidela sem, da me prodajajo, prav prodajajo. Zvedela sem, da je Berg upnik očetov in bratov in da lahko uniči; — odkupila pa sta se z menoj! Vprašala sem očeta, je li to res, a odgovora ni bilo; oca so sloneli z zakritim obrazom pri mizi. Vedela sem dovolj. Prejokala sem to noč pri teti in danes sem povedala očetu, da mi je vse po volji, kar koli hoče storiti z menoj. Odpusti mi — Tvoja sem bila in Tvoja ostanem; v sruču Te bom nosila — oh, ljubček Ti moj — odpusti mi! Povedala Ti bom vse, da me ne boš sovražil, da me ne boš zaničeval! Pridi nocoj, saj veš, kdaj odido vsi k počitku — pridi tedaj na vrt, tam od gozdne strani; izprošila sem si to od tete, da Te še enkrat vidim; in vedi, Tvoja sem, edino Tvoja!

Olga

Slikar je strmел v te vrste, ki so mu plesale pred očmi, ter bral jih dvakrat, trikrat. Skoro nevedoč šel je počasi nazaj na stezo in potem proti domu; pred hišo mu pove pastir, da je grajski hlapec nekaj zanj prinesel in da je položil to v zgornjo sobo.

France je našel tam zavitek in zraven list s sledečimi vrstami: Častiti gospod! Umeli bode, da Vam le tem potom morem izročiti honorar Vašemu trudu za naročeno sliko.

Werner.

Slikar je prijel zavitek ter vrzel ga v kot, da se je ovojni papir pretrgal ter so zažvenketali cekini po tleh.

"Bergov denar!" siknil je zamisljeno med zobmi.

Vrgel se je na posteljo ter potisnil roki pod glavo; tako ležeč strmел je v lesen strop ter mislil samo eno; kdaj bode noč, trda noč?

VII

V gradu so se odpravljali k počitku. Pri večerji so bili navzočni samo stari gospod, pl. Berg in nadlajtnant in vsi trije so bili jako redkobesedni; teta Mara in Olga ni bilo. Gospodar je vstal kmalu ter želel onima lahko noč; odšel je v svojo spalnico.

Po odhodu njegovem molčala sta ostala dva nekoliko časa. Berg je pušil iz svoje pipe, Werner pa je vrtel kozarec v roki.

"Kakor sodim, ne bilo bi nocoj umestno, tako hitro spat hoditi!" izpregovori Berg prvi čez nekoliko časa ter izpod na pol zatisnjenih trepalnic opazuje svojega prihodnjega svaka.

"Zakaj? Ali igrava šah?"
"Seveda — šah kraljici, če hočeš!" nasmehne se cinično oni.

"Kaj ugičlješ?" vpraša nadlajtnant pozorno.

"Da bode nocoj prilika, onega vsiljenca zaznamenovati, da bode pomnil in vedel, kako se imajo sprejemati taki kmetski pri-tepeni," reče Berg polglasno med zobmi; divja, ljuta strast sevala mu je iz njegovih sivih oči.

"Kaj, kako?" vzklikne Werner ter stopi pred tovariša.

"Prav lahko!" pravi ta mirneje ter zapali vnovič svojo pipo; "videl sem danes vrtinarjevega fanta, nosečega neko pis-mo; in onega pobalina tudi ni bilo v grad! Teti Mari, kakor veš, ne zaupam mnogo in Olga — ? Vzemim vse in računim, izkušnje vsaj imaš dovolj v takih stvareh! Jaz sem uverjen, da se bo oni mazač klatil nocoj tu okoli grada, po vrtu ali koder koli — daleč ne bo!"

"Proketo!" sikne nadlajtnant.

Oni je molčal.

"Jaz mu bom dal eno med rebra!" vzklikne Werner.

"Ni treba!" ugovarja Berg, "jaz vem nekaj boljšega. Zaznamenovati ga hočeva. Vzemim le svoj bič s seboj!"

"Dobro, izvrstno!" meni oni.

"Sedaj pa storiva, kakor bi že ves teden ne bila spala. Luči v sobah ugasneva čez četrto ure in potem pri stranskih vratih ven na stražo! Pa stoj, to tudi ne bode prav! Iz tvoje sobe, iz zadnjega okna se vidi na vrt in zlasti na zadnji vhod; po prednjem ne bo nikdo prišel. Tja na zadnjega boveva pazila in, ako se kaj gane, potem do! In še nekaj! Kaj, ko bi za vrata na mostovžu pri Olginem in tetinem stanovanju porinila zapah? Nikdo ne more ven in midva ujameva ptička samega, kar mi je ljubše!"

Rekoč, nasmehne se zopet Berg.

"Najbolje bo tako!" pritrdi oni.

Malo potem odšla sta v svoji sobi in po gradu bilo je kmalu na videz vse v globokem spanju. Vtem pa, ko sta ta dva moža kovala gor v gradu svoje naklepe, vtem odprla so se bila že potihoma zadnjestranska grajska vrata in ven sta stopili dve ženski osebi.

Bili sta Olga in teta Mara.

Odšli sta tiho na vrt in tam v lopo na spodnji strani. Teta Mara tresla se je ko šiba na vodi in ostala pri vhodu v polo, skrbno na vse strani gledaje. Olga pa je sedla k mizi ter podprla glavo z obema rokama.

"Oh, Olga," šepne teta ter pogtegne svoj robec še bolj tesno okoli vratu, "kam si me spe-ljala? Mene je groza, če pomislim —"

"Teta, obljubili ste mi in česa se vam je bati?"
(Dolje prihodnjik)

ZAVAROVALNINO

PROTI

Ognju tatvin, avtomobilskim nesrečam, itd
preskrbi JOHN CENTA, 13417 KUHLMAN AVE.
Pokličite MU 1-0811

SEDAJ JE ČAS

za popraviti ali staviti novo streho ali žlebove.
Vršimo vsa, v kleparsko stroko spadajoča dela.
Naše delo je poznano kot prve vrste, je zanesljivo in jamčeno.

Cene so zmerne. — Se priporočamo v naklonjenost.

FRANK KURE

Lahko pišete na ta naslov:

R. F. D. 1, Newbury, Ohio

Pokličite telefonično: Newbury 823

Opening June 11th

CEDAR POINT
ON LAKE ERIE

Fun Under The Sun!
Fun and relaxation for the entire family • Fishing, moonlight cruises, boating, swimming, tennis, picnics, free movies, free dancing, entertainment, new Midway attractions • Good food at popular prices • Sunday services for all faiths • Season extends through Labor Day

Hotel Breakers
Reservations Now
Cleveland Office
SU 1-7280

U.S. HIGHWAY 6, six miles east of Sandusky

Finest BATHING BEACH
in the World

Pomočniki v bojih z mrčesi

Podlaga naših živil je rastlinstvo, bodisi da uživamo rastlinske produkte direktno ali pa meso in produkte živali, ki živijo od rastlinstva. Na rastlinstvu pa se pasejo tudi neštivilni mrčesi in ga uničujejo ali pa zadržujejo v rasti in produkciji. Prav posebno radi pa se mrčesi pasejo na kultiviranih rastlinah, ki so bolj sočne in okusne kot divje, in tu prihaja človek v konflikt z njimi.

Mrčese, ki uničujejo človeku koristne kultivirane rastline, zatiramo s strupom in na druge načine. Vse umetno zatiranje mrčesov od strani človeka pa najbrž ne bi dosti izdalo, če ne bi imel dobrih in brezplačnih pomočnikov med živalmi. Teh pomočnikov je mnogo vrst in ni mogoče vseh navesti; omenimo naj le nekatere.

Zelo mnogo škodljivih mrčesov in njihove zalege pospravi-jo ptiči. Zato pametni vrtarji in sadjarji skušajo na razne načine privabljati te krilate pomočnike ali jih vsaj čuvati preganjanja. Celot prezirani vrabci uničijo dosti škodljivih mrčesov.

Manj znane, pa zelo uspešne pomočnice farmerjev in vrtarjev so krastače (toads). Te velike in nič kaj lepe žabe podnevi navadno spijo pod raznimi kritji, ponoči pa gredo na lov in pospravijo ogromne množine gosenic in črvov in hroščev in mramorjev in polžev, sploh vse, kar mesnatga jim pride pred velika usta. Krastača na vrtu ali na farmi je dobesedno zlata vredna in pametni ljudje je nikdar ne preganjajo.

Majhen, rdeč, črno-pikast hro-

Pri nas radevolje
POŠILJKE V JUGOSLAVIJO
PRIPRAVIMO ZDRAVILA ZA
MANDEL DRUG CO.
15702 Waterloo Rd.—KE 1-0034

Zakrajsek Funeral Home, Inc.
6016 ST. CLAIR AVENUE
Tel: ENdicott 1-3113

šček, v slovenščini imenovan polonica ali pikapolonica ali božji volek, v angleščini pa lady-bug ali lady-bird, je tudi zelo koristen. Pikapolonica se preživlja menda izključno z listnimi ušmi in jih pospravi ogromne množice. Doma so skoro povsod, kjer uspevajo sočne rastline, na katerih se pasejo uši. Kultivirane rastline so po navadi bolj sočne od divjih zato privabljajo večje množice uši, ki srkajo njihov sok in s tem zadržujejo ali okrnjujejo njihov razvoj. Kjer je dovolj prijaznih pikapolonic, je bitka za listne uši izgubljena.

Brali smo, da v rodovitno dolino Imperial v Californiji, kjer vrtarji pridelujejo ogromne količine zgodnje in poznejše zelenjave, vsako spomlad importirajo tisoče pikapolonic. Nabirajo jih pod odpadlim igličevjem jelovih gozdov v severni Californiji in v Oregonu, kjer te drobne krilate v velikem številu prezimujejo. Nabiraleci so dobro plačani. V škatljicah poslane pikapolonice so potem izpuščene po zelenjadnih poljih, kjer se hitro množijo in z veseljem vršijo brezplačno delo zatiranja listnih uši.

Izredno uspešna uničevalka rastlinstvu škodljivih mrčesov je tudi praying mantis. (Slovenska označba piscu tega članka ni znana). Mantis je precej podobna veliki kobilici in otroci v starem kraju smo jo tudi smatrali za tako, toda ni kobilica. Hrani se izključno z mesom črvov in gosenic in pajkov in hroščev in muh in sličnih škodljivcev ter je vsled tega na vrtu ali na farmi zelo koristna.

Inteligentni farmerji in vrtarji to vežo in na Long Islandu v državi New York ima neki znanstvenik lep postranski zaslužek z nabiranjem in prodajo jajčec mantisa. Samica v poznem poletju zaprede v nekaj kon-kakšnih 120 jajčec za bodoči rod, nakar kokon obesi na dolge travnate bilke ali grmiče. Tam zarod prezimi, spomladi, ko se vreme dovolj ogreje, pa se iz jajčec izvale mladitci, ki nadaljujejo koristno delo svojih prednikov. Omenjeni znanstvenik v pozni jeseni in pozimi nabira te kokone in jih prezimi v primerno hladnem prostoru, na spomlad pa jih prodaja farmerjem in vrtarjem blizu in daleč.

Your bonds can
lead a double life!

*Now your maturing
Series E Bonds can earn for
10 years more...at 3%*

Now, those SERIES E BONDS which have been quietly earning money for you for ten years can continue to earn interest ... at 3% compounded semiannually ... for ten more years. Your investment can return you as much as 80% over the original purchase price.

And there is nothing whatever for you to do. Just keep holding your Bonds as you have been. The continued earning period is absolutely automatic. The Bond you got for \$18.75 can now pay you \$33.67 ... a \$37.50 Bond will be worth \$67.34 ... and so on.

This is true of all Series E Bonds—the ones you own now and any you may invest in the future. Every Bond you invest in now starts earning interest sooner and matures earlier, too.

Of course, any Series E Bond may still be redeemed at any time after you have held it for two months. But you'll be smart to hold on to it if you possibly can, just as you hold on to savings in any form.

8 million Americans 'now' save regularly with Defense Bonds through the Payroll Savings Plan. Are you one of them? If you're not, why not start now? Join the Payroll Savings Plan where you work. It's one sure way to save because it saves something out of every check before you have a chance to spend it.

No matter how small your income, you know you can't afford not to put something aside for yourself. So strengthen your own future and that of your country by saving your money in U. S. Defense Bonds through the Payroll Savings Plan. Or if you're self-employed, start a Bond-A-Month Plan at your bank. It's safe, it's sure, it's automatic!

3 new money-making opportunities for you!

New Series H, J, and K

Defense Bonds pay 2.76% to 3%!

Ask at your bank for descriptive folders about these new Bonds:

Series H. A new current income Bond, available in denominations of \$500 to \$10,000. Sold at par. Matures in 9 years 8 months and pays an average 3% interest per annum if held to maturity. Interest paid semiannually by Treasury check. Annual limit, \$20,000.

Series J. A new 12-year appreciation Bond, available in denominations of \$25 to \$100,000. Sold at 72% of par value. Pays 2.76% compounded semiannually if held to maturity. Annual limit, \$200,000 issue price jointly with Series K Bonds.

Series K. A new 12-year current-income Bond in denominations of \$500 to \$100,000. Pays interest semiannually by Treasury check at the rate of 2.76% per annum. Sold at par. Annual limit, \$200,000 issue price jointly with Series J Bonds.

*Now even better!
Invest more in Defense Bonds!*

The U. S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks, for their patriotic donation, the Advertising Council and

ENAKOPRAVNOST

Slednjim ni treba drugega kot razmestiti jih po primernih krajih vrta ali farme, kjer jih naravna gorkota o pravem času izvali. Mlade mantise si potem pomagajo naprej po tisočletnem sistemu svojih prednic.

—NEW ERA, glasilo ABZ

PREDELUEM IN PRENAVLJAM

kuhinje in kopalnice ter napravim lepe rekreacijske sobe. Vlagam asfalne podne in stene obijem z vsakovrstnimi ploščicami (tiles).

Dobro, zadovoljivo delo po zmerni ceni.

Vprašajte za proračun.

STANLEY DOLENEC

19870 ORMISTON AVE.

KE 1-6597

CHICAGO, ILL.
FOR BEST
RESULTS IN
ADVERTISING
CALL
DEarborn 2-3179

BUSINESS OPPORTUNITY

GIFT COSTUME JEWELRY SHOP
Choice South Shore location
Established 9 years. Low overhead. Good clientele. Illness forces sale. Sacrifice. You deal direct with owner.

FRontier 6-4400

week days call 9 to 5

Mr. Clements

REAL ESTATE FOR SALE

ADORABLE RANCH HOME — Extra large rooms, corner; ½ acre, oil hot water heat, attached garage, 2 years old. \$16,500.

CLearbrook 3-4711

2 BEDROOM HOUSE — Open stairway; room for 2 bedrooms up; ceramic tile bath; brick kitchen cabinet; automatic oil heat; face brick all around; \$19,000. 1 - 5 bedroom house; 1½ baths; corner lot; big brick garage; \$28,000. For appointment call after 5:30 p. m.; owner, TUXedo 9-1071

FEMALE HELP WANTED

GIRLS for Light Factory Work — Days or nights. Insurance. Free hospitalization. Paid vacation and holidays.

Cortland Industries

4545 Cortland St.

COMPETENT GIRL or WOMAN for General Housework. 1 day a week. Also 1 or 2 days week. Assume full charge of children. Permanent job for person who can qualify.

Village 8-8074

WANTED TO RENT

RESPONSIBLE Couple, high school aged daughter, 3 year old son, need 4-5 room unfurnished apartment. Good location S.W. Moderate rental.

LAfayette 3-3580

COUPLE and 13 year old son need 4 or 5 room, 2 bedroom apartment or house, unfurnished. South, southwest or west. Just transferred, with present employer over 25 years. Mr. Earl Hill, LAfayette 3-1500 between 8 a. m. - 4:30 p. m. Monday thru Friday

HELP — Young couple and 3 daughters, desperately need apartment, cottage or bungalow. Heat opt. By June 15th or sooner. Northwest or north suburban area. Reasonable rent. References.—Phone Flenview 4-3394 GLenview 4-3394 Reverse charges

YOUNG Responsible Couple (expectant parents), 3 years old child, desperately need 2 bedroom unfurnished heated apartment. Good location W. or N.W. Moderate rental.

HUMboldt 9-1742

DOMESTIC HELP

MAID — Experienced — General housework; good cook; adult family of 3; own room and bath; top wages.

Phone Glencoe 22

and reverse charges

Nice Suburban Home being remodeled needs COMPETENT WOMAN for general housework and cooking. No laundry. Own room, bath. Good salary.

Randolph 6-6125

Good Home for Responsible MAID. General housework. Some cooking. Assist with 2 children. Own room. Stay. Willing to travel occasionally

ORchard 3-9211 collect